

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 4C/320/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615208281
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Bajlová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2016:5615208281.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou Mgr. Zuzanou Bajlovou, v právnej veci navrhovateľky: E. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. H. XXX, štátny občan SR, zastúpená JUDr. Zuzanou Medveckou, advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom Garbiarska 695, Liptovský Mikuláš, proti odporcovi: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, v konaní o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, t a k t o

rozhodol:

Súd určuje, že Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 03. 06. 2011 uzatvorená medzi navrhovateľkou a odporcom, je neplatná.

Súd priznáva navrhovateľke náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia 301,73 eur, ktoré je odporca povinný zaplatiť navrhovateľke na účet jej právnej zástupkyne do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Návrhom podaným na tunajší súd dňa 30. 09. 2015 sa navrhovateľka domáhala, aby súd vo veci samej určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov zo dňa 03. 06. 2011 uzatvorená medzi navrhovateľkou a odporcom je neplatná a zároveň sa domáhala nariadenia predbežného opatrenia. Svoj návrh odôvodnila tým, že dňa 03. 06. 2011 bola medzi účastníkmi konania uzatvorená Zmluva o úvere č. 500300348, na základe ktorej bol poskytnutý úver vo výške 500 eur a tým istým dňom musela podpísať Dohodu o zrážkach zo mzdy a iných príjmov. Uvedená Dohoda o zrážkach zo mzdy bola doručená jej zamestnávateľovi spolu so žiadosťou odporcu zo dňa 17. 10. 2014, aby vykonával zrážky z jej mzdy mesačne až do úplného uhradenia dlhu vo výške 1.062,28 eur. Jej zamestnávateľ začal vykonávať v prospech odporcu na podklade uvedenej žiadosti zrážky zo mzdy, pričom zrážky boli vykonané podľa oznámenia zamestnávateľa za mesiac 03/2015 v sume 82 eur a v mesiaci 06/2015 v sume 200 eur. Odporca si uplatnil nároky z vyššie uvedenej zmluvy a zmenky v rozhodcovskom konaní a suma 326 eur s príslušenstvom mu bola priznaná rozhodcovským rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 08111/13 zo dňa 16. 01. 2014 vydaným JUDr. Michalom Rašlom. Na podklade vyššie uvedeného rozsudku sa začalo exekučné konanie. Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením č.k. 1Er/263/2014-18 zo dňa 29. 04. 2015 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Právny vzťah medzi ňou a odporcom je vzťahom spotrebiteľským. Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov uzatvorená medzi ňou a odporcom je neplatná, pretože zabezpečovala úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva a navyše nespĺňa náležitosti, pre ktoré zákon platnosť právneho úkonu - Dohody o zrážkach zo mzdy vyžaduje. Vzhľadom na postup odporcu, ktorý si uplatňuje svoje nároky na podklade Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmoch nerešpektujúc zákonnú úpravu domáhajúc sa plnenia, na ktoré nemá právo, nemá absolútne žiadny priestor na to, aby iným spôsobom bránila svoje práva a právom chránené záujmy a preto jedinou možnosťou, ako tieto práva a záujmy chrániť, je obrátiť sa so žalobou na súd. Z dôvodu, že zamestnávateľ vykonáva z jej mzdy zrážky zo mzdy, hrozí nenapraviteľná ujma na jej právach a majetku. Je preukázané, že vykonávaniu zrážok zo mzdy nemá možnosť zabrániť, pričom odporcovi

sú uhrádzané zo zrážok z jej mzdy úhrady, na ktoré nemá právny nárok a z jeho strany dochádza k bezdôvodnému obohateniu, preto jedine vydanie predbežného opatrenia je výlučným prostriedkom ochrany a prostriedkom na zabránení ďalšiemu vykonávaniu zrážok zo mzdy. Má za to, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok újného práva a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Je nevyhnutne potrebné poskytnúť jej ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, umožňuje odporcovi uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad.

Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením č. k. 4C/320/2015-22 zo dňa 09. 10. 2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 5Co/622/2015-50 zo dňa 21. 12. 2015 nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil zamestnávateľovi navrhovateľky obchodnej spoločnosti ATENA - PERSONAL CONSULTING s.r.o., IČO: 46 004 441, Komenského 1207/13, Revúca, zdržať sa zrážok zo mzdy navrhovateľky v prospech odporcu na základe Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov zo dňa 03. 06. 2011 uzatvorenej medzi navrhovateľkou a odporcom a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Súd podľa § 101 ods. 2 O.s.p. konal a rozhodol v neprítomnosti odporcu, ktorý svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil, súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti.

Právna zástupkyňa navrhovateľky vo svojom ústnom prednese na pojednávaní trvala na podanom návrhu. Uviedla, že Zmluva o úvere bola uzavretá 03. 06. 2011, čiže v čase, kedy už nebolo možné zabezpečiť uvedený úver zmenkou. V exekučnom konaní nebolo vydané ani poverenie na vykonanie exekúcie vzhľadom na rozpor medzi vydaním zmenky a zákonom. Úverová zmluva neobsahuje zákonom predpisované náležitosti podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch, teda sa má za to, že uvedený úver bezúročný a bez poplatkov. Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov neobsahuje zákonom predpísané náležitosti, ktoré pre jej platnosť vyžadujú. Naliehavý právny záujem vidia v tom, že navrhovateľka má právo disponovať so svojou mzdou a takýmto spôsobom bola obmedzená. Ďalší dôvod je ten, že odporca ako veriteľ by si uplatňoval plnenia, na ktoré nemal zákonný nárok ale navrhovateľka by sa s pomerne veľkými ťažkosťami mohla domáhať vydania bezdôvodného obohatenia. Úver, keďže je bezúročný a bez poplatkov, je už dávno zaplatený.

Navrhovateľka vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že pokiaľ sa týka okolností uzavretia predmetných právnych úkonov, ona zavolaala p. H., čo bol zástupca odporcu, dohodli si na druhý deň stretnutie u neho v kancelárii. V tom čase pracovala na Slovenskej pošte, všetko to bolo narýchlo, podpísala Zmluvu o úvere, zmenku aj Dohodu o zrážkach zo mzdy, on mal všetky tie doklady pripravené, ona nemala možnosť ovplyvniť ich obsah. On jej ani nevysvetlil, aké povinnosti jej z toho plynú, len prišla, podpísala a dostala peniaze. Myslí, že doložila občiansky preukaz a výplatné pásky.

Súd sa v rámci dokazovania oboznámil s obsahom listín založených v spise, a to s kópiou Zmluvy o úvere zo dňa 03. 06. 2012 (č.l. 4 spisu), so Všeobecnými podmienkami poskytnutého úveru (č.l. 5 spisu), so Zmenkou č. 50030034 (č.l. 6 spisu), s kópiou Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov zo dňa 03. 06. 2011 (č.l. 7 spisu), so žiadosťou o zrážky zo mzdy zo dňa 17. 10. 2014 (č.l. 8 spisu), s rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 08111/13 zo dňa 16. 01. 2014 (č.l. 13 spisu), s uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1Er/263/2014-18 zo dňa 29. 04. 2015 (č.l. 15 spisu).

Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti súd zistil tento skutkový a právny stav:

Súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola dňa 03. 06. 2011 uzatvorená Zmluva o úvere, na základe ktorej veriteľ (odporca) poskytol navrhovateľke ako dlžníkovi úver vo výške 500 eur, ktorý úver sa dlžník zaviazal zaplatiť veriteľovi zvýšený o príslušný poplatok vo výške 484 eur, t.j. celkovo 984 eur v 12 mesačných splátkach po 82 eur počnúc od 17. 06. 2001. Dňa 03. 06. 2011 bola vystavená Zmenka č. 50030034 na sumu 326 eur, ktorú sumu sa navrhovateľka zaviazala zaplatiť pri predložení na rad spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava a zmenkový úrok 0,25 % denne od 22. 12. 2012. Dňa 03. 06. 2011 bola medzi účastníkmi konania uzavretá Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov podľa § 551 Občianskeho zákonníka, ktorou dlžník (navrhovateľka) súhlasila s tým, aby na uspokojenie pohľadávky veriteľa sa zabezpečilo vykonávanie pravidelných mesačných

zrážok a aby jej zamestnávateľ Slovenská pošta, a.s., Partizánska cesta 9, Banská Bystrica, IČO: 36 631 124 zrážal mesačne z jej mzdy/dôchodku čiastku 82 eur. V prípade ak dlžník - zamestnanec ukončí pracovný pomer pred uplynutím splatenia celej pohľadávky so zamestnávateľom uvedeným na tejto dohode, bude táto dohoda o zrážkach dlhu zo mzdy podkladom na vykonávanie zrážok zo mzdy alebo nemocenských dávok u každého jeho ďalšieho zamestnávateľa. Dlžník sa zaviazal upovedomiť bez meškania pri nástupe do nového zamestnania svojho zamestnávateľa o tejto dohode a veriteľovi oznámiť názov a adresu nového zamestnávateľa. V prípade porušenia tejto povinnosti sa zaviazal zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 66 eur. Listom zo dňa 17. 10. 2014 odporca požiadal o vykonanie zrážok zo mzdy zamestnávateľa navrhovateľky ATENA-PERSONAL CONSULTING s.r.o., mzdové oddelenie Komenského 1207/13, Revúca a to až do úplného uhradenia dlhu t.j. do výšky 1.062,28 eur. Stály rozhodcovský súd zriadený zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35 922 761 dňa 16. 01. 2014 pod sp. zn. SR 08111/13 vydal rozhodcovský rozsudok, ktorým uložil odporkyni (v tomto konaní navrhovateľke) zaplatiť navrhovateľovi (v tomto konaní odporcovi) sumu vo výške 326 eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 326 eur od 22. 12. 2012 do zaplattenia, zákonným úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 326 eur od 17. 06. 2013 do zaplattenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 149,62 eur a to všetko v mesačných splátkach vo výške 70 eur splatných vždy k poslednému dňu v mesiaci na účet navrhovateľa s tým, že prvá splátka sa stáva splatnou k poslednému dňu v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozhodnutia, až do úplného zaplattenia dlhu, a to pod následkom straty výhody splátok a výkonu rozhodnutia v prípade nezaplattenia čo i len jednej splátky riadne a včas. Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením č. k. 1Er/263/2014-18 zo dňa 29. 04. 2015 žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe vyššie uvedeného rozhodcovského rozsudku sp. zn. SR 08111/13 zo dňa 16. 01. 2014 zamietol.

Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

Podľa 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa 80 písm. c) O.s.p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd návrhu navrhovateľky vyhovel v plnom rozsahu, nakoľko mal za preukázanú jeho dôvodnosť. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov je zabezpečovacím prostriedkom upraveným v Občianskom zákonníku. Z hľadiska obsahových náležitostí musí dohoda o zrážkach zo mzdy obsahovať určenie oprávnenej ako aj povinnej osoby, určenie celkovej sumy, ktorá má byť zrazená. Nie je nevyhnutné, aby dohoda obsahovala aj uvedenie výšky zrážok,

ktoré sa majú vykonávať (výška zrážok však nesmie presahovať zákonom stanovený limit). Dohodou o zrážkach zo mzdy možno zabezpečiť aj pohľadávku, ktorá sa stane splatnou v budúcnosti.

Súd mal preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá Zmluva o úvere č. 500300348 zo dňa 03. 06. 2011. Uvedená zmluva je typickou spotrebiteľskou zmluvou vzhľadom na právnu povahu účastníkov konania. Uvedená zmluva bola uzavretá za účinnosti Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, preto sa vzťahujú na ňu normy spotrebiteľského práva. Uvedenú zmluvu uzavrela navrhovateľka ako spotrebiteľka, ktorá nekonala v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. V uvedenej zmluve je navrhovateľka ako dlžník označená menom, priezviskom, bydliskom a rodným číslom. Na zabezpečenie pohľadávky veriteľa bola vystavená zmenka a na zabezpečenie pohľadávky zo zmenky bola uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov. Súd dospel k záveru, že aj následný právny úkon -dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov má charakter spotrebiteľskej zmluvy a treba na ne aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva, keďže bezprostredne na spotrebiteľskú zmluvu nadväzuje. Zmluva o úvere uzavretá medzi účastníkmi konania neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako je výška úrokovej sadzby, výška RPMN a priemernej RPMN v zmysle § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z.. V prípade absencie uvedených zákonom stanovených náležitostí Zákon o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov sankcionuje bezpoplatkovosťou a bezúročnosťou poskytnutého úveru. Navrhovateľke tak vzniká povinnosť len vrátiť poskytnutý úver vo výške 500 eur.

Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov slúžila na uspokojenie pohľadávky zo zmenky, ktorou sa dlžník (navrhovateľka) zaviazala na rad veriteľa zaplatiť zmenkovú sumu spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo zmenkovej sumy a zároveň zákonný (sankčný) úrok vo výške 6 % ročne z dlžnej sumy odo dňa omeškania. Podľa názoru súdu zmenka bola vystavená v rozpore s ustanovením § 17 ods. 3 Zákona č. 129/2010 Z. z., v zmysle ktorého v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru nemožno splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom. Uvedená zmenka je tak neplatná. V tejto súvislosti súd poukazuje na stanovisko Najvyššieho súdu SR dňa 20. 10. 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov uplatnených právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa. Pokiaľ bola následne uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy na uspokojenie pohľadávky veriteľa titulom zmenky, jedná sa rovnako o neplatný právny úkon pre rozpor so zákonom. Navyše sa jedná o formulárovú zmluvu, ktorej obsah spotrebiteľka nemala možnosť ovplyvniť. Navrhovateľka preukázala naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Odporca si v pozícii veriteľa uplatnil svoje práva a požiadal zamestnávateľa navrhovateľky o realizáciu zrážok zo mzdy, preto by bez určenia neplatnosti tejto dohody by bolo právne postavenie navrhovateľky neisté.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že priznal navrhovateľke, ktorá mala plný úspech vo veci, plnú náhradu trov konania potrebných na účelné uplatnenie práva proti odporcovi, ktorý vo veci úspech nemal. Trovy konania navrhovateľky pozostávajú z trov právneho zastúpenia za 5 úkonov právnej služby - prevzatie, príprava zastúpenia, podanie žaloby na súd 2 x 64,53 eur, podanie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vo výške 1/2, vyjadrenie k odvolaniu odporcu proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia vo výške 1, spolu vo výške 64,53 eur, účasť na pojednávaní 66 eur, režijný paušál 4 x 8,39 eur, 1 x 8,58 eur spolu trovy právneho zastúpenia vo výške 301,73 eur, ktoré trovy konania súd uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľovi na účet jeho právneho zástupcu (§ 149 ods. 1 O.s.p.) do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd právnej zástupkyňi navrhovateľky priznal odmenu za úkon - návrh na nariadenie predbežného opatrenia a vyjadrenie sa k odvolaniu vo výške 1 podľa § 13a ods. 1 písm. a), b) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Žiline v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.